

ΜΗΔΕΙΑ

Η δύναμη του μύθου της παιδοκτόνου

«Ο Ευριπίδης είναι ο πρώτος που παρουσίασε τον άνθρωπο έρμαιο των παθών του [...], ο πρώτος που ανέβασε τον έρωτα στο θέατρο.»

Jacqueline de Romilly

Μήδεια

- Η Μήδεια είναι κόρη του βασιλιά της Κολχίδος. Ερωτεύτηκε τον Ιάσονα, τον οποίο βοήθησε να αρπάξει το χρυσόμαλλο δέρας και τον ακολούθησε στην Κόρινθο, όπου έζησαν μαζί για αρκετά χρόνια αποκτώντας δύο παιδιά.
- Ο Ιάσοντας την άφησε για να παντρευτεί τη Γλαύκη, κόρη του βασιλιά της Κορίνθου, Κρέοντα.
- Οργισμένη από την απόφαση του Ιάσονα αποφάσισε να τον εκδικηθεί σκοτώνοντας τη Γλαύκη με ένα μολυσμένο χιτώνα που της έστειλε ως γαμήλιο δώρο, αλλά και φονεύοντας τα ίδια της τα παιδιά.

Η Μήδεια του Ευριπίδη

«Είμαι η Μήδεια και προέρχομαι από τη Μ. Ασία. Βρίσκομαι εδώ στο παλάτι του Αιγέα και θα σας αφηγηθώ την ιστορία μου. Όλα άρχισαν όταν ο Ιάσοντας, ένας Έλληνας ήρωας, ήρθε στο παλάτι μου για να πάρει το χρυσόμαλλο δέρας. Με την πρώτη ματιά τον ερωτεύτηκα και για να τον ακολουθήσω πρόδωσα την ίδια μου την οικογένεια. Φτάνοντας στην πατρίδα του τον παντρεύτηκα και απέκτησα μαζί του δύο παιδιά.

Ζούσαμε ευτυχισμένοι μέχρι που ο Ιάσοντας ερωτεύτηκε μια άλλη, νεότερη γυναίκα, την Γλαύκη, και αποφάσισε να με εγκαταλείψει. Η οργή και η ανάγκη για εκδίκηση θόλωσε το μυαλό μου και οδηγήθηκα σε κάποιες αποτρόπαιες πράξεις. Έστειλα ως γαμήλια δώρα με τα παιδιά μου πέπλο και χρυσάφι ποτισμένα με δηλητήριο. Έτσι ολοκληρώθηκε το πρώτο μέρος της εκδίκησής μου σκοτώνοντας τη Γλαύκη και τον πατέρα της.

Το πιο δύσκολο κομμάτι δεν είχε έρθει ακόμα. Έπρεπε να σκοτώσω τα ίδια μου τα παιδιά, τη μόνη ένδειξη αγάπης που μου είχε απομείνει. Ο πόνος σπάραζε την καρδιά μου, αλλά η οργή και ο εγωισμός υπερτερούσαν. Ως αποτέλεσμα των πράξεών μου, η ζωή μου βρισκόταν σε κίνδυνο. Στο τέλος, συντετριμμένη και φοβισμένη όπως ήμουν, κατέφυγα με το άρμα του παππού μου, του Ήλιου, στο παλάτι του Αιγέα.»

Η γυναίκα της εποχής

Ο μύθος της Μήδειας αντικρούει την τότε αντίληψη που είχε ο κόσμος για το ρόλο της γυναίκας και γενικότερα για το πρότυπό της. Οι άνδρες θεωρούνταν κατά την αρχαιότητα ανώτεροι από τις γυναίκες. Ο άνδρας είχε τη θέση του αφέντη και η γυναίκα τη θέση του εξαρτημένου. Η γυναίκα ζούσε σαν φυλακισμένη και οι άνδρες την τοποθετούσαν πιο κάτω και από τα ζώα. Την εκμεταλλεύονταν με κάθε τρόπο. Την υποτιμούσαν, την είχαν σαν ιδιοκτησία τους και ο άνδρας ήταν ο «βασιλιάς» της. Την ήθελαν μόνο για το συμφέρον τους και για να τους κάνει απογόνους.

Η γυναίκα της εποχής

Αυτά συνέβαιναν κυρίως στην Αρχαία Αθήνα καθώς σε άλλες περιοχές της Ελλάδας οι γυναίκες βρίσκονταν σε καλύτερη μοίρα. Ένα αξιοσημείωτο παράδειγμα είναι οι γυναίκες στη Σπάρτη. Ήταν σχεδόν ίσες με τους άνδρες, συγχρωτίζονταν ελεύθερα στο δημόσιο βίο και στους αθλητικούς αγώνες, παντρεύονταν τον άνδρα που θα αγαπούσαν και είχαν γνώμη στα πολιτικά και δημόσια πράγματα. Είναι άραγε τυχαίο ότι ήταν οι Σπαρτιάτισσες που έλεγαν στους άνδρες τους το γνωστό «*Η τάν ή επί τας;*»

Η γυναίκα της εποχής

Τέλος, πολλοί ποιητές και συγγραφείς δεν δίστασαν να εκφράσουν την άποψή τους πάνω σε αυτό το θέμα όπως και ο Σοφοκλής με την περίφημη Αντιγόνη στο ακόλουθο απόσπασμα:

Κρέων: *«Είσαι γυναίκα δούλος;
(...) όσο εγώ θα ζω, γυναίκα δε
θα διαφεντεύει. (...)
Άνδρας δε θα είμαι εγώ,
αν αυτή ατιμώρητα
κλωτσάει την ισχύ μου».*

(Σοφοκλής, Αντιγόνη)

Ο άντρας της εποχής

Όταν αναφερόμαστε στην εποχή του Ιάσονα εννοούμε την αργοναυτική εκστρατεία. Ένα γεγονός της μυθολογίας με πολλές δυσκολίες και δοκιμασίες. Από εδώ βγαίνει το συμπέρασμα ότι οι άντρες εκείνης της εποχής ήταν πολύ δυνατοί και γενναίοι και έθεταν την ζωή τους σε κίνδυνο αψηφώντας τον θάνατο. Παρατηρείται όμως ότι για τη λήψη σημαντικών αποφάσεων σύνηθες ήταν οι γυναίκες να έχουν τον κυρίαρχο ρόλο.

Ο άντρας της εποχής

Αν πάρουμε για αντρικό πρότυπο για εκείνη την εποχή τον Ιάσονα βλέπουμε έναν άνδρα αυτάρεσκο και ωφελιμιστή. Δείχνει να γνωρίζει την ρητορική τέχνη αποφεύγοντας όμως να αναφέρεται σε σημαντικά ζητήματα. Προδίδει εύκολα την γυναίκα του, η οποία επανειλημμένα του έσωσε τη ζωή και τον βοήθησε να ολοκληρώσει τους άθλους του. Βλέπουμε έναν άνθρωπο καιροσκόπο που θεωρεί το γάμο ως κοινωνική και οικονομική σύμβαση .

Ο άντρας της εποχής

Εν κατακλείδι, μέσα από την ιστορία του Ιάσονα και της αργοναυτικής εκστρατείας καταλήγει κανείς εύκολα σε ένα γενικό συμπέρασμα, που αφορά τόσο στην εξωτερική εμφάνιση όσο και στη συμπεριφορά των ανδρών εκείνης της εποχής.

Δηλαδή ότι ήταν σωματώδεις και μυϊκά ικανοί να αντεπεξέλθουν σε δυσμενείς συνθήκες. Είχαν γενναιότητα και πίστη στους θεούς, χωρίς όμως να δείχνουν ιδιαίτερη εκτίμηση στις πράξεις και τις θυσίες των γυναικών εκείνης της εποχής.

Τραχίνιαι

Παρόμοια με το μύθο της Μήδειας ,έτσι και στις Τραχίνιες του Σοφοκλή ο Ηρακλής απατά τη σύζυγό του Δηιάνειρα για μια πολύ νεότερη γυναίκα, την Ιόλη. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα η Δηιάνειρα να χρησιμοποιήσει το φίλτρο που της χάρισε ο Κένταυρος Νέσσος μετά το θάνατό του από τον Ηρακλή, υποσχόμενος ότι αυτό θα τη βοηθήσει να ξανακερδίσει την αγάπη του άντρα της, σε περίπτωση που την έχανε . Παρ' όλα αυτά, το φίλτρο έφερε το αντίθετο αποτέλεσμα, το θάνατο του Ηρακλή, αφού ήταν ο τρόπος του Νέσσου να εκδικηθεί τον ήρωα.

Τα κίνητρα του φόνου στους δύο μύθους

Αρκετά είναι τα σημεία που συνδέουν τους δύο μύθους, της Μήδειας και των Τραχινιών. Και στους δύο μύθους οι ηρωίδες διαπράττουν ένα βάνουσο έγκλημα. Σκοτώνουν αγαπημένα τους πρόσωπα. Τα κίνητρα όμως διαφέρουν στην κάθε περίπτωση.

Η Μήδεια, βαρβαρικής καταγωγής, σκοτώνει συνειδητά τα παιδιά της. Οδηγούμενη από το μίσος και τη ζήλεια προσπαθεί με κάθε τρόπο να εκδικηθεί τον άνδρα της, τον Ιάσονα.

Τα κίνητρα του φόνου στους δύο μύθους

Αφού σκοτώνει τη Γλαύκη με το γαμήλιο δώρο που της στέλνει, τον ποτισμένο δηλαδή με δηλητήριο μανδύα, αλλά και τον πατέρα της, που τρέχει να τη βοηθήσει, αποφασίζει να ολοκληρώσει το σχέδιό της σκοτώνοντας τα ίδια της τα παιδιά.

Παρατηρούμε ότι εκτός από την ψυχολογία της ο Ευριπίδης τονίζει διαρκώς τη βαρβαρική καταγωγή της Μήδειας, ως στοιχείο που συνέβαλε στη σύλληψη και εκτέλεση της αιματηρής της εκδίκησης. Η Μήδεια είναι ξένη και συγγενεύει με την Κίρκη. Δίπλα σ' αυτήν έμαθε την τέχνη της μαγείας, στοιχείο που φαίνεται στα μέσα που χρησιμοποιεί για να εκδικηθεί.

Τα κίνητρα του φόνου στους δύο μύθους

Η Δηιάνειρα από την άλλη, δεν προσπαθεί να εκδικηθεί τον Ηρακλή. Η τυφλή αγάπη που του έχει δεν την αφήνει να νιώσει τίποτε άσχημο για αυτόν. Ο μόνος της στόχος είναι να την ξαναγαπήσει, να μπορέσει να δει ξανά στα μάτια του την αγάπη, που τόσο νοσταλγούσε. Στην απελπισία της πιστεύει τον κένταυρο Νέσσο, ο οποίος της δίνει ένα φίλτρο που θα την βοηθούσε τάχα στην προσπάθειά της αυτή. Στην πραγματικότητα όμως το φίλτρο ήταν το αίμα του, το οποίο έγινε η αιτία του θανάτου του Ηρακλή.

Τα κίνητρα του φόνου στους δύο μύθους

Τελικά συμπεραίνουμε ότι, παρ' όλο που και οι δύο ηρωίδες διαπράττουν έγκλημα λόγω της απιστίας του ανδρός τους, αντιδρούν διαφορετικά. Επομένως αντιλαμβανόμαστε ότι ο κάθε άνθρωπος λειτουργεί διαφορετικά σε κάθε κατάσταση, στοιχείο μοναδικότητας και ιδιαιτερότητας.

Βέβαια, ο τρόπος με τον οποίο συντελούνται οι δύο φόνοι, ο ένας εκουσίως και ο άλλος ακούσια, παρουσιάζει και πάλι ομοιότητες.

Το μαγικό φίλτρο

Παρατηρούμε ότι και στους δύο μύθους χρησιμοποιούνται από τις προδομένες γυναίκες τα μαγικά φίλτρα ως μέσα λύτρωσής τους.

Από τη μία, στην υπόθεση της Μήδειας, εκείνη χρησιμοποιεί μάγια, ώστε να εκδικηθεί το σύζυγό της. Το φίλτρο της είναι δηλητηριώδες και θανατηφόρο, κάτι που η ίδια γνωρίζει καλά. Η Μήδεια είναι γνωστή στη μυθολογία για τις μαγικές της ιδιότητες και τα βότανα που χρησιμοποιεί για να εκδικηθεί τους εχθρούς της και να κάνει αθάνατους τους αγαπημένους της.

Το μαγικό φίλτρο

Από την άλλη, η Δηιάνειρα θεωρεί πως με αυτά πρόκειται να ξανακερδίσει τον άνδρα της. Η ίδια προκαλεί το θάνατο του αγαπημένου της, συντρίβεται όμως και αυτοκτονεί, όταν συνειδητοποιεί τη συμφορά που προκάλεσε.

Το φίλτρο, όργανο στα χέρια της «μάγισσας» Μήδειας, αποκτά τρομακτική δύναμη στα χέρια της Δηιάνειρας και την καταδυναστεύει.

Το μαγικό στοιχείο και στις δύο τραγωδίες, απομακρύνει την αποτρόπαια πράξη του φόνου από τον ανθρώπινο νου και αποδίδεται σε εξω-ανθρώπινους παράγοντες.

Η Μήδεια και η Δηιάνειρα

Τελικά, η Μήδεια και η Δηιάνειρα, παρόλο που καταλήγουν φόνισσες συγγενικών τους προσώπων, δεν έχουν και πολλά κοινά στοιχεία, πέρα από το γεγονός ότι και οι δύο παρουσιάζονται με συμπάθεια από τους δραματουργούς ως βασανισμένες και αδικημένες γυναίκες.

Η Μήδεια είναι μια βάρβαρη γυναίκα, μια μάγισσα, το «μαύρο φως» ξεπερνά το «αγγελικό» που υπάρχει μέσα της. Μόλις μαθαίνει ότι ο Ιάσοντας σκοπεύει να την παρατήρει και να παντρευτεί μία άλλη γυναίκα, νιώθει μίσος, ζήλεια και απέχθεια. Ανυπομονεί να πάρει την εκδίκησή της, όχι μόνο από τον άνδρα της αλλά και από την Γλαύκη.

Η Μήδεια και η Δηιάνειρα

Η Δηιάνειρα παρουσιάζεται αγνή και ιδανική σε όλη τη διάρκεια της τραγωδίας. Άλλωστε, ο Σοφοκλής συνήθιζε να παρουσιάζει τους ήρωές του «οΐους δεῖ εἶναι», δηλαδή όπως πρέπει να είναι. Νιώθει και αυτή ζήλεια, αλλά συμπαθεί την Ιόλη και καταλαβαίνει ότι είναι ξεχωριστή από τις άλλες δούλες. Θαυμάζει την ομορφιά της, όμως φυσικά προσπαθεί να ξανακερδίσει τον Ηρακλή.

Η Μήδεια δε διστάζει να χρησιμοποιήσει ακόμη και τα ίδια της τα παιδιά ως μεταφορείς των δηλητηριασμένων δώρων, ενώ η Δηιάνειρα προφυλάσσει το γιο της από ανάλογες εμπειρίες.

Η Μήδεια και η Δηιάνειρα

Έπειτα, η Μήδεια σκοτώνει τα παιδιά της και έτσι, αφού έχει πάρει την εκδίκησή της, το σκάει με τα άρματα του παππού της, του Ήλιου. Αυτό αποδεικνύει ότι δεν αγαπούσε πραγματικά την οικογένειά της, αλλά ότι είχε εμμονές και πάθη.

Η Δηιάνειρα αντιθέτως μόλις κατάλαβε το λάθος της και έμαθε ότι τελικά ο Ηρακλής πέθανε, αυτοκτόνησε, διότι η πράξη της δεν ήταν σκόπιμη. Αγαπούσε τον άνδρα της και δεν ήθελε να τον βλάψει.

Ο μεξικάνικος μύθος της Llorona

Στο Μεξικό, όπως και σε άλλες χώρες της Λατινικής Αμερικής, υπάρχει ο μύθος της Llorona (από το ισπανικό ρήμα *llorar*, που σημαίνει κλαίω) από την εποχή της ισπανικής κατάκτησης.

Η Llorona είναι μία πανέμορφη γυναίκα, η οποία προδίδεται από τον άντρα της. Τον συναντά με την ερωμένη του πάνω σε ένα άλογο να κάνουν βόλτα δίπλα σε ένα ποτάμι. Απεγνωσμένη από την προδοσία του αγαπημένου της, σκοτώνει τα παιδιά της και τα ρίχνει στο ποτάμι. Από τότε, το αποστεωμένο φάντασμα της άλλοτε ωραίας Llorona τριγυρίζει κοντά στο ποτάμι και κλαίει για τα παιδιά της.

Ο μεξικάνικος μύθος της Llorona

Ο μύθος παρουσιάζει εμφανείς ομοιότητες με την ευριπίδεια Μήδεια. Ωστόσο, η Llorona σε αντίθεση με τη Μήδεια μετανιώνει φριχτά για το έγκλημά της και υποφέρει ακόμα και μετά το θάνατό της, θρηνώντας γοερά για το χαμό των παιδιών της.

Εντυπωσιακό στοιχείο αποτελεί ο τρόπος με τον οποίο σώζεται σήμερα αυτός ο μύθος. Πολλές ταινίες και τραγούδια έχουν εμπνευστεί από την ιστορία. Τα τραγούδια κυκλοφορούν σε διάφορες παραλλαγές, χωρίς να είναι σαφές ποιος και πότε πρωτοσυνέθεσε τους στίχους. Συνήθως, αφορούν έναν άντρα, ο οποίος παγιδεύεται από την αγάπη της Llorona και αναζητά τη λύτρωσή του στο ποτάμι.

La Llorona - Κάποιοι στίχοι...

*La pena y lo que no es pena, Llorona,
Todo es pena para mí,
Ayer penaba por verte, Llorona,
Y hoy peno porque te vi.*

*Ο πόνος και ο μη πόνος, Llorona,
Όλα είναι πόνος για μένα
χθες πονούσα για να σε δω, Llorona,
και σήμερα πονώ που σε είδα.*

*De la mar vino una carta, Llorona,
Que me mando la sirena,
Y en la carta me decía, Llorona,
Quien tiene amor tiene pena.*

*Απ' τη θάλασσα έφτασε ένα γράμμα, Llorona,
που η γοργόνα έστειλε για μένα,
και στο γράμμα μέσα έλεγε, Llorona,
η αγάπη είναι για μένα και ο πόνος για μένα.*

*Ay de mí, Llorona, Llorona,
Llorona llévame al río,
Tárame con tu reboso, Llorona,
Porque me muero de frío.*

*Αλίμονο, Llorona, Llorona,
Llorona, πήγαινέ με στο ποτάμι,
με το μαντήλι σκέπασέ με, Llorona,
γιατί το κρύο θα με πεθάνει.*

La Llorona - Κάποιοι στίχοι...

*Ay, de mí, Llorona, Llorona,
Llorona, llévame a ver,
Donde de amores se olvida, Llorona,
Y se empieza a padecer.*

*Αλίμονο, Llorona, Llorona,
Llorona, πήγαινέ με εκεί
που οι αγάπες ξεχνιούνται, Llorona,
κι ο πόνος αρχίζει να ζει.*

*No creas que porque canto, ay Llorona,
Tengo el corazón alegre,
También de dolor se canta, ay Llorona,
Cuando llorar no se puede.*

*Μη νομίζεις πως επειδή τραγουδάω, Llorona,
έχω στην καρδιά μου χαρά
τραγουδάνε και από πόνο, Llorona,
όταν τα δάκρυα είναι στεγνά.*

*Si porque te quiero, quieres, Llorona,
Quieres que te quiera más,
Si ya te he dado Mi Vida, Llorona,
¿Qué más quieres? ¿Quieres más?*

*Αν, επειδή σ'αγαπώ, Llorona,
θέλεις να σ'αγαπώ πιο πολύ,
αφού ήδη σου έχω δώσει τη ζωή μου, Llorona,
τι άλλο θέλεις; Κι άλλη ζωή;*

La Llorona

Και στο τραγούδι ο έρωτας είναι
συνυφασμένος με τον πόνο. Ο άντρας υποφέρει
από την αγάπη της Llorona και επιζητά τη
λύτρωσή του.

Όμως, τι πιστεύουν οι συμμαθητές μας για τον
έρωτα και την εκδίκηση; Το ερωτηματολόγιο
που συντάξαμε και μοιράσαμε σε 100 μαθητές
του σχολείου μας βοήθησε να εξαγάγουμε
κάποια συμπεράσματα...

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

ΦΥΛΟ : ΑΓΟΡΙ ΚΟΡΙΤΣΙ

1) ΘΕΩΡΕΙΤΕ ΠΩΣ Ο ΕΡΩΤΑΣ ΕΙΝΑΙ ΘΕΤΙΚΟ Ή ΑΡΝΗΤΙΚΟ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑ;

Θετικό Αρνητικό

2) ΕΙΝΑΙ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΟ ΝΑ ΑΚΟΛΟΥΘΕΙ Η ΠΡΟΔΟΣΙΑ ΤΟΝ ΕΡΩΤΑ;

Ναι Όχι

3) ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΠΩΣ Η ΑΠΟΡΡΙΨΗ ΜΕΣΑ ΣΤΟΝ ΕΡΩΤΑ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΔΙΑΤΑΡΑΞΕΙ ΤΗΝ ΨΥΧΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΑΤΟΜΟΥ;

Σίγουρα Πολύ Λίγο Καθόλου

4) ΘΕΩΡΕΙΤΕ ΠΩΣ Ο ΦΟΝΟΣ ΑΠΟ ΜΙΑ ΓΥΝΑΙΚΑ ΤΙΜΩΡΕΙΤΑΙ ΣΚΛΗΡΟΤΕΡΑ ΣΗΜΕΡΑ ΑΠΟ Ο,ΤΙ ΠΑΛΙΟΤΕΡΑ;

Ναι Όχι

5) ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΡΩΤΑ – ΕΚΔΙΚΗΣΗΣ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ, ΤΟ ΜΥΘΟ, ΤΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΚΛΠ. ;

Ναι

Όχι

Αν ναι, αναφέρετε ένα :

6) ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΑΓΑΠΗΣ – ΑΙΩΝΙΑΣ ΠΙΣΤΗΣ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ, ΤΟ ΜΥΘΟ, ΤΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΚΛΠ ;

Ναι

Όχι

Αν ναι, αναφέρετε ένα :.....

7) ΣΑΣ ΕΙΝΑΙ ΓΝΩΡΙΜΟΣ Ο ΜΥΘΟΣ ΤΗΣ ΜΗΔΕΙΑΣ;

Ναι

Όχι

**8) ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΠΩΣ Η ΕΚΔΙΚΗΣΗ ΕΙΝΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΜΕΝΗ
ΑΝΤΙΔΡΑΣΗ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΠΡΟΔΟΣΙΑΣ ΜΕΣΑ ΣΤΟΝ ΕΡΩΤΑ;**

Ναι

Όχι

**9) ΑΝ ΗΣΑΣΤΑΝ ΣΤΗ ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΜΗΔΕΙΑΣ ΘΑ ΘΕΛΑΤΕ ΝΑ
ΕΚΔΙΚΗΘΕΙΤΕ ;**

Ναι

Όχι

Αν ναι, με ποιον τρόπο ;

Αδιαφορία

Εξευτελισμός

Βία

Άλλο

**10) ΠΙΣΤΕΥΕΤΕ ΠΩΣ Η ΜΗΔΕΙΑ ΕΙΝΑΙ ΘΥΜΑ, ΘΥΤΗΣ
Ή ΚΑΙ ΤΑ ΔΥΟ ;**

Θύμα

Θύτης

Και τα δύο

11) ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΠΟΥ ΤΟ ΑΤΟΜΟ ΓΙΑ ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΕΝΔΙΑΦΕΡΕΣΤΕ ΣΑΣ ΑΦΗΝΕ ΓΙΑ ΚΑΠΟΙΟΝ ΑΛΛΟΝ/ΆΛΛΗ, ΘΑ ΝΕΥΡΙΑΖΑΤΕ ΜΕ ΤΟΝ/ΤΗΝ ΑΝΤΙΖΗΛΟ ΣΑΣ ;

Ναι

Όχι

12) ΘΑ ΘΕΛΕΤΕ ΝΑ ΠΡΟΞΕΝΗΣΕΤΕ ΚΑΚΟ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΤΟΥ/ΤΗΣ ΑΝΤΙΖΗΛΟΥ ΣΑΣ ;

Ναι

Όχι

13) ΘΕΩΡΕΙΤΕ ΠΩΣ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΕΙΤΑΙ Η ΠΑΙΔΟΚΤΟΝΙΑ ΣΕ ΑΚΡΑΙΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ;

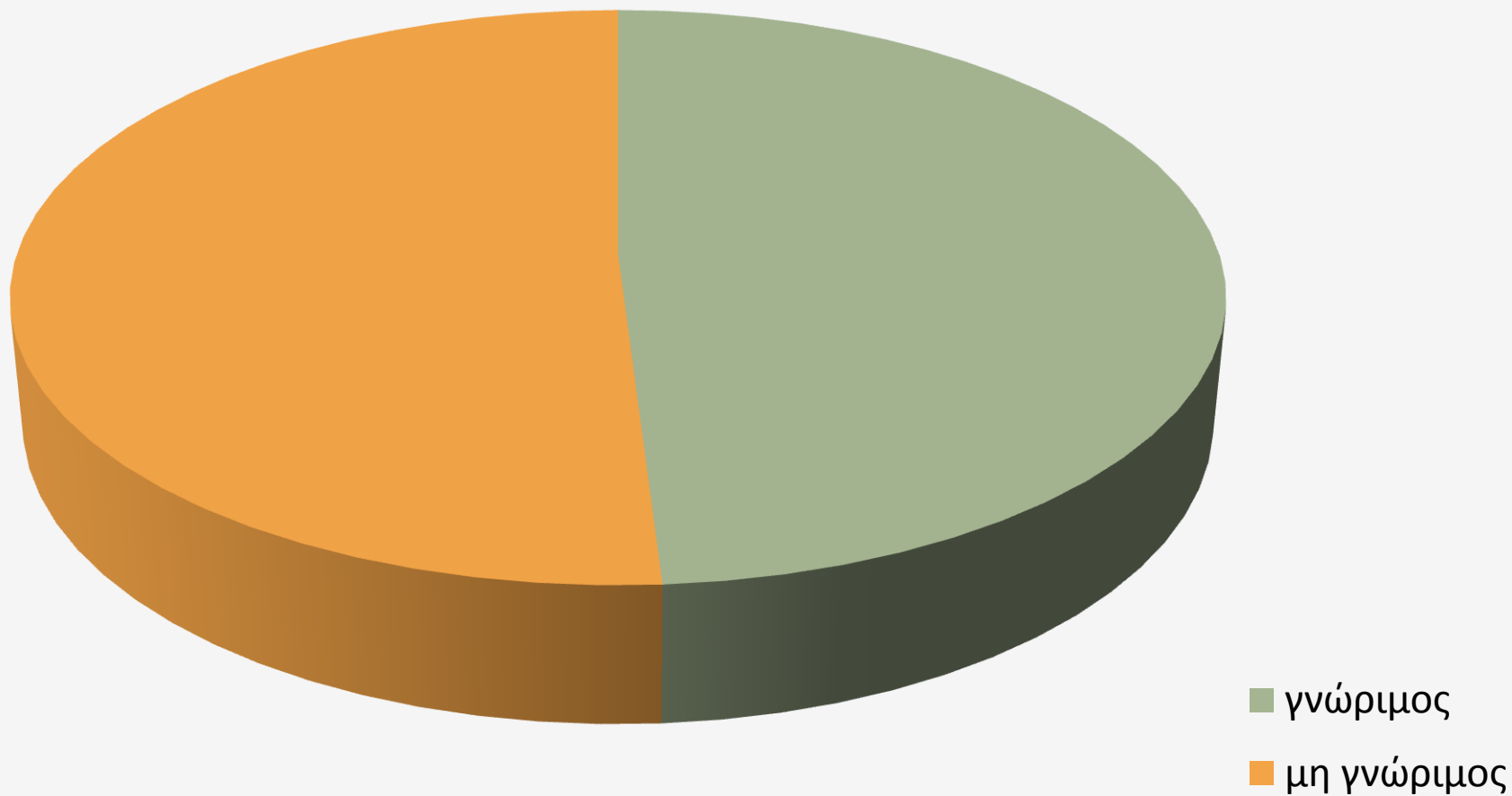
Ναι

Όχι

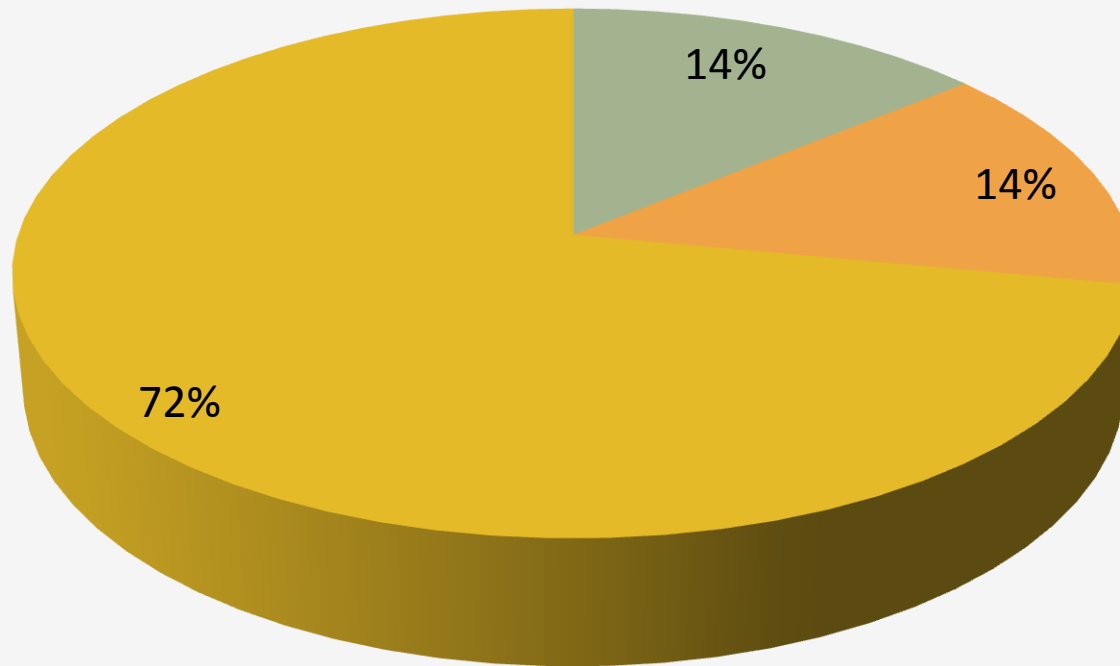
Ίσως

Ευχαριστούμε πολύ !!!!!!!!!!!

49 μαθητές απάντησαν ότι γνωρίζουν το μύθο, ενώ 51 πως ήταν η πρώτη φορά που τον άκουγαν.

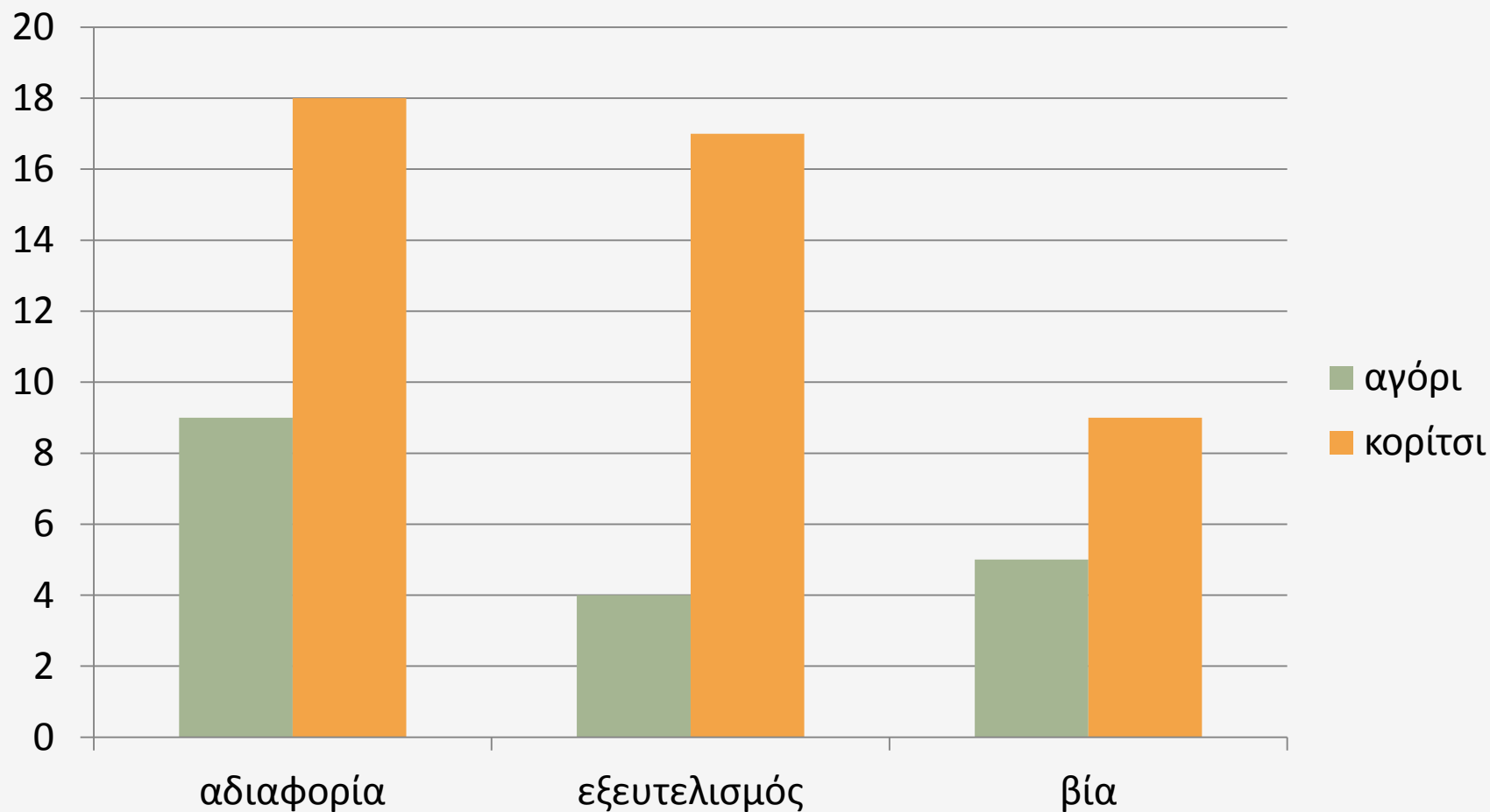

Στην ερώτησή μας: Τι πιστεύετε ότι είναι η Μήδεια, το 72% των μαθητών απάντησε ότι είναι θύμα και θύτης μαζί.

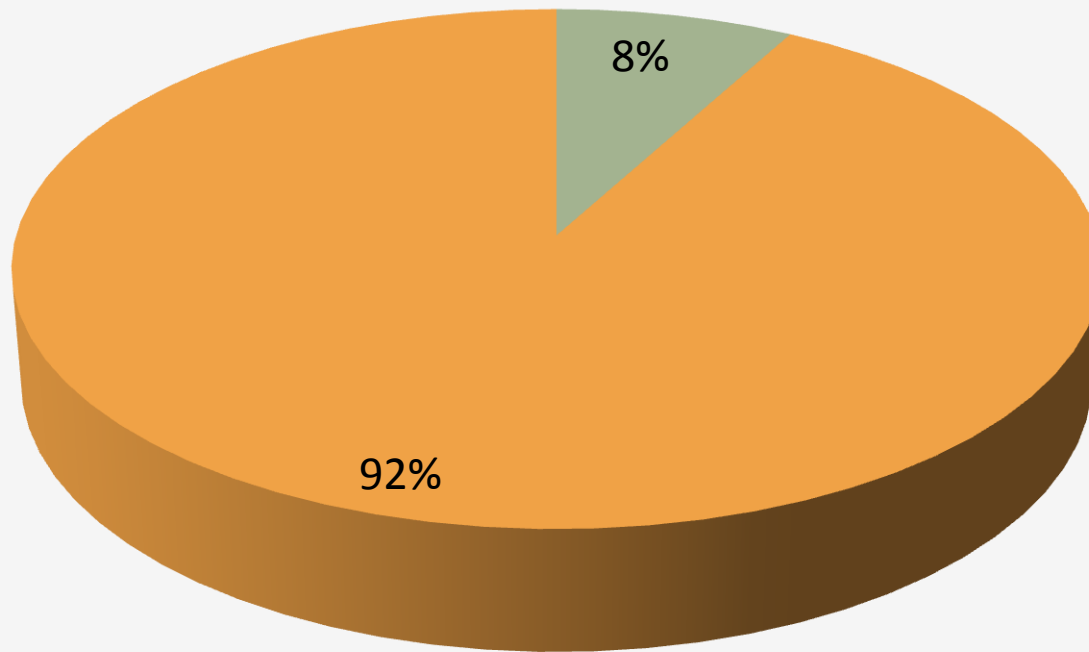

- θύμα
- θύτης
- και τα δύο

Παρατηρώντας ότι τα κορίτσια είναι αρκετά πιο εκδικητικά από τα αγόρια, τη στιγμή που το 80% από αυτά επιθυμεί να εκδικηθεί, ενώ μόνο το 40% των αγοριών απάντησε ναι, έχουμε τα παρακάτω αποτελέσματα σχετικά με τους τρόπους εκδίκησης:

92 παιδιά θεωρούν ότι ο έρωτας είναι θετικό συναίσθημα, ενώ μόλις το 8% και των δύο φύλων απάντησε ότι είναι αρνητικό.

- αρνητικό συναίσθημα
- θετικό συναίσθημα

Τελικά συμπεράσματα

Το αξιοθαύμαστο επίτευγμα του Ευριπίδη, είναι πως μέσα από τον τρόπο που παρουσιάζει το μύθο καταφέρνει να εξιλεώσει τη Μήδεια, η οποία, έπειτα από τις έντονες ψυχολογικές διακυμάνσεις που έχει περάσει, δολοφονεί όχι μόνο μια άγνωστη σε αυτή γυναίκα, αλλά και τα ίδια της τα παιδιά. Εδώ υπερτονίζεται η βαρβαρική καταγωγή και το μαγικό της χάρισμα και επιτυγχάνεται η λύτρωση από τα εγκλήματά της, παρά το γεγονός πως τα διέπραξε μόνο και μόνο για να εκδικηθεί το σύζυγό της για την εξευτελιστική ατιμία που της χάρισε.

Τελικά συμπεράσματα

Ο Ευριπίδης, επηρεασμένος από τις θεωρίες των σοφιστών παραθέτει πρωτοπόρα μηνύματα μέσα στα έργα του. Συνηθίζει να παρουσιάζει τους χαρακτήρες του ως απλούς, καθημερινούς ανθρώπους που αντιμετωπίζουν δυστυχίες και ατελείωτα πάθη. Πρώτος αυτός, απομυθοποιεί τα πρωταγωνιστικά πρόσωπα των τραγωδιών ενώ εισάγει στη ζωή τους καθημερινές συγκρούσεις και προβλήματα.

Τελικά συμπεράσματα

Έτσι και στη «Μήδεια» παρουσιάζει μία πρωτοπόρα γυναίκα που εξαιτίας της προδοσίας που υπέστη και της βαρβαρικής (και θεϊκής) καταγωγής της αντιδρά στο κατεστημένο όταν νιώθει ότι αδικείται. Η Μήδεια είναι τελικά ένα πρόσωπο με πολλούς ρόλους. Είναι γυναίκα, σύζυγος, μητέρα, θύμα και τελικά θύτης. Παρ' όλα αυτά, το μήνυμα του Ευριπίδη είναι αφυπνιστικό για την κοινωνία, που καλείται να εκσυγχρονιστεί και να γίνει πιο ανθρώπινη και για τις γυναίκες.

Τελικά συμπεράσματα

Ο έρωτας είναι ένα συναίσθημα που προκαλεί συγκινήσεις (συν+κίνηση), δηλαδή κίνηση στην ψυχή. Μπορεί να αποβεί καταστροφικός για όποιον γίνεται έρμαιο των παθών του, έχει όμως και τη μεταμορφωτική δύναμη να φέρνει τον ερωτευμένο πιο κοντά στη θέωση, όπως παραδίδει και ο Πλάτωνας.

Όσο για το μύθο, που συχνά στους αρχαίους Έλληνες παρουσιάζεται ακραίος και σκληρός, αξίζει να αναφέρουμε τα λόγια του σπουδαίου μυθολόγου Τζόζεφ Κάμπελ και να κλείσουμε με αυτά...

«Η μυθολογία δεν είναι ψέμα, η μυθολογία είναι ποίηση, είναι μεταφορά. Έχει ορθώς ειπωθεί ότι η μυθολογία είναι η προτελευταία αλήθεια – προτελευταία, επειδή η τελική δεν μπορεί να ειπωθεί με λόγια. Είναι πέρα από λόγια, πέρα από εικόνες. [...] Η μυθολογία εκσφενδονίζει το νου πέρα από αυτό, προς εκείνο που μπορεί να γίνει γνωστό αλλά όχι να ειπωθεί. Είναι επομένως η προτελευταία αλήθεια.»

Joseph Campbell

Η ομάδα μας

Η «Μήδεια»

Ελένη-Χριστίνα Ζουρνατζή

Γεωργία Τσολάκη

Κωνσταντίνος Λουκάς

Μεχμέτ Αρζού

Ο «Ιάσων»

Άννα Σμυλάνη

Ερμιόνη Αγγελίδου

Γιώργος Γκαγκατσάς

Ντιλμπέρ Ισμαήλ

Τα «θύματα»

Κωνσταντίνα Καϊμακάμη

Κάλλη Μαντραφούδη

Χρήστος Καρκατσέλης

Μαργαρίτα Δερδελάκου

Οι «ψυχολόγοι»

Χριστίνα Σμυλάνη

Νατάσα Αγγελίδου

Δροσούλα Δεληγκιόζη

Χατζηνέστωρος Στάθης

Σας ευχαριστούμε!

